

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “รูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือในยุคสื่อสังคมออนไลน์” ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

3.3 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) โดยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นหลักและทำการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) เพื่อศึกษาการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ และให้ได้ข้อมูลหลายส่วนครบถ้วนประกอบกัน ให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ถึงการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือ ซึ่งรายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการอภิปรายผลการวิเคราะห์ จะได้กล่าวในลำดับ ต่อๆ ไป

สามารถสรุปวิธีวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังตาราง 2

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ตาราง 2 สรุปวัตถุประสงค์การวิจัยและวิธีวิจัย

วัตถุประสงค์	วิธีวิจัย	แนวคิด/ทฤษฎี	ระเบียบวิธีวิจัย	
			แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของสื่อมวลชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)	- สภาพปัญหาของสื่อมวลชน	- เจ้าของ - ผู้บริหาร	- การวิเคราะห์เอกสาร - การสัมภาษณ์เชิงลึก
2. เพื่อศึกษาการใช้สื่อสังคมออนไลน์และการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในยุคสื่อสังคมออนไลน์	วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)	- การใช้สื่อสังคมออนไลน์ - การปรับตัวของสื่อมวลชน	- เจ้าของ - ผู้บริหาร	- การวิเคราะห์เอกสาร - การสัมภาษณ์เชิงลึก
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research)	- พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์	- ประชาชน	- สัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถาม
4. เพื่อศึกษารูปแบบการปรับตัวและสังเคราะห์รูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในยุคสื่อสังคมออนไลน์	วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)	- การปรับตัวของสื่อมวลชน	- ข้อมูลจากวัตถุประสงค์ข้อ 1 และ 2	- การวิเคราะห์เอกสาร - การสัมภาษณ์เชิงลึก - สังเคราะห์งานวิจัยรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชน

3.1.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ สื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 จังหวัด

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ตัวแทนสื่อมวลชนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นผู้บริหารของแต่ละองค์กร จำนวน 10 คน

1.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในมิติต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย โดยผู้วิจัยได้เลือกเก็บข้อมูลจากตัวแทนสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอุดรธานี จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของศูนย์ข่าวครบทุกสื่อ เป็นศูนย์กลางการคมนาคม และศูนย์กลางธุรกิจรวมทั้งหมด จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการเลือกตัวอย่างผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ตามเกณฑ์ที่กำหนดจากตัวแทนสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ผู้ประกอบการเคเบิลทีวีท้องถิ่น สถานีวิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สื่อออนไลน์ท้องถิ่น และภาพยนตร์ท้องถิ่น

ผู้วิจัยได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- 1) สื่อมวลชนผู้ให้ข้อมูลสำคัญต้องเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2564 ถึง 30 พฤศจิกายน 2565
- 2) สื่อมวลชนผู้ให้ข้อมูลสำคัญต้องมีตำแหน่งเป็นผู้บริหารขององค์กรทางด้านสื่อสารมวลชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2564 ถึง 30 พฤศจิกายน 2565

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นตัวแทนของสื่อมวลชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อทำการสัมภาษณ์เก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 10 คน ได้แก่

- 1) นายวิรัตน์ พงษ์พุทธรักษ์ นายกสมาคมนักข่าวจังหวัดนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา
- 2) นายพิชิต สายแสงจันทร์ ประธานชมรมหนังสือกลางแปลง จังหวัดสุรินทร์

- 3) นางสาวภวิวัน มณีกรกานต์ นายกสมาคมวิทยุและสื่อมวลชนร้อยเอ็ด
จังหวัดร้อยเอ็ด
- 4) นายประจักษ์ วุ่นสีแสง ประธานชมรมผู้ประกอบการวิทยุภาพสินธุ์ จังหวัด
กาฬสินธุ์
- 5) นายทศพร ผาบุชมพู่ ผู้บริหาร พีระยามิเดียกรุ๊ป จังหวัดมหาสารคาม
- 6) นายสมศักดิ์ ถนัดช่าง เจ้าของและบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์ประชาคม
จังหวัดอุดรธานี
- 7) นางสุมาลี สุวรรณกร บรรณาธิการศูนย์ข่าวเครือเนชั่น ภาคอีสาน
- 8) นายชูไทย วงศ์บุญมี บรรณาธิการข่าวหนังสือพิมพ์อีสานขอนแก่นนิวส์
- 9) นายเจริญลักษณ์ เพ็ชรประดับ บรรณาธิการอำนวยการ หนังสือพิมพ์อีสาน
บิซวิค และนายกสมาคมสื่อมวลชนจังหวัดขอนแก่น
- 10) ดร.พรพิทักษ์ แม้นศิริ ผู้อำนวยการสำนักประชาสัมพันธ์ เขต 1 จังหวัด
ขอนแก่น

3.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ดังนี้

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากหนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องรวมทั้งศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. สร้างคำถามเพื่อใช้ในงานวิจัยให้ครอบคลุมตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลงานวิจัย

2. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ให้ครอบคลุมทั้งในด้านโครงสร้าง เนื้อหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย และภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมและให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ได้ทำการแก้ไข ปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการใช้แบบสัมภาษณ์ (In-Depth Interview) โดยมีโครงสร้างแบบคำถามที่สร้างขึ้น เพื่อใช้สัมภาษณ์แบบเชิงลึกที่ได้วางแบบคำถามการสัมภาษณ์เป็นแบบแนวคำถาม (Interview Guide) เพื่อช่วยให้ผู้สัมภาษณ์สามารถซักถามได้อย่างละเอียด ถูกต้อง และครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษา โดยมีโครงสร้างคำถามแบบกึ่งโครงสร้างที่ไม่มีการกำหนดโครงสร้างของข้อคำถามที่มีความชัดเจนตายตัว โดยเป็นแต่เพียงการกำหนดแนวข้อคำถามแบบเปิดกว้าง หรือเป็นการใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิด เป็นกระบวนการวิจัยที่มีผลทำให้ข้อคำถามมีความยืดหยุ่น และเปิดกว้าง มีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการนำมาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลที่เป็นผู้ที่มีความรู้ และความชำนาญหรือมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่กำลังดำเนินกระบวนการวิจัย โดยกระบวนการวิจัยในลักษณะเช่นนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้และความชำนาญหรือมีความผู้เชี่ยวชาญสามารถแสดงความคิดเห็นหรือทรรศนะได้อย่างหลากหลายในทุกแง่มุม โดยผู้สัมภาษณ์สามารถที่จะดำเนินการสัมภาษณ์ และสามารถที่จะสอบถาม ติดตาม และซักไซ้ไล่เรียงข้อมูลข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดปลีกย่อยที่สำคัญ และมีความน่าสนใจในแต่ละประเด็นของคำตอบจากผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้สัมภาษณ์ อันทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความหลากหลายในมิติต่างๆ และข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติที่มีความหลากหลายในมิติต่าง ๆ ที่มีทั้งมิติของความลึก และมิติของความกว้างในเรื่องที่ดำเนินกระบวนการวิจัยนั้น

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เมื่อสร้างแบบสอบและแบบสัมภาษณ์ ตามแนวคิดและทฤษฎี การศึกษาผลงานที่เกี่ยวข้องเสร็จแล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเป็นขั้นตอนหลังจากการสร้างเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นเพื่อความถูกต้อง ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบเครื่องมือ (สุวิมล ติรภานันท์. 2543 : 50) โดยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

หลังจากนำแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา รูปแบบของแบบสัมภาษณ์ (Format) ความเหมาะสมด้านภาษา (Wording) ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง และความเหมาะสมของการใช้เวลาในการสัมภาษณ์ เมื่อรับเครื่องมือกลับคืนจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำข้อแก้ไขทั้งหมดมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะ และเพื่อให้เนื้อหาทุกข้อครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้นำแบบสัมภาษณ์เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยมีสูตรการการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum r}{n}$$

เมื่อ IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum r$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

แปลความหมายของคะแนน ดังนี้

+1 ข้อคำถามวัดได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

0 ข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย

-1 ข้อคำถามวัดไม่ได้ เพราะไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

การเลือกข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัยด้วยค่า IOC โดยใช้เกณฑ์ค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 สามารถนำคำถามไปใช้ได้ สำหรับค่าที่น้อยกว่า 0.5 นำมาปรับปรุงหรือตัดออกไปตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบสัมภาษณ์มีค่า IOC ทั้งหมด = 0.98 ถือว่าคำถามใช้ได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุปจัดทำคำถามสำหรับแบบสัมภาษณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยมี 5 ท่าน ดังนี้

- 1) ผศ.ดร.ประภาส นวลเนตร นักวิชาการอิสระ
อดีตอาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- 2) รองศาสตราจารย์ ดร.เกศินี ประทุมสุวรรณ
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- 3) ดร.โสภชา เอี่ยมโอภาส
ผู้อำนวยการหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- 4) ผศ.ดร.เสกสรรค์ สายสีสด
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
- 5) ผศ.ดร.กุลธิดา ภูมิเหล่าแจ้ง รองผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการ
อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในมิติต่าง ๆ ที่มีความหลากหลาย โดยผู้วิจัยได้เลือกเก็บข้อมูลจากตัวแทนสื่อมวลชนท้องถิ่นภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอุดรธานี จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดมหาสารคาม จำนวนรวมทั้งสิ้น 10 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ประสานขอความร่วมมือจากบุคคลที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อขอสัมภาษณ์บุคคลที่มีส่วนสำคัญเกี่ยวกับรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ อย่างเป็นทางการ โดยแจ้งให้ทราบว่าในการสัมภาษณ์เจาะลึกนั้น ผู้วิจัยจะมีการบันทึกข้อมูลโดยวิธีการจดบันทึกข้อมูลและการบันทึกเสียงของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยการขออนุญาตก่อนทำการบันทึกเสียง เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการตรวจสอบและตรวจทานความถูกต้องย้อนกลับในภายหลังได้

2) ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ ที่ออกโดยคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ถึงผู้บริหารสื่อมวลชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 8 จังหวัด รวมทั้งหมด 9 ราย ตามที่ได้คัดเลือกไว้แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อเชิญเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

3) ผู้วิจัยส่งหนังสือแจ้งผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พร้อมทั้งแนบเอกสารแนะนำตัวประกอบหนังสือขอความอนุเคราะห์ และแบบสัมภาษณ์ เพื่อมอบให้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ศึกษาล่วงหน้าก่อนให้สัมภาษณ์

4) ผู้วิจัยเข้าพบผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตามกำหนดวันที่และเวลาที่ไดติดต่oprสานไว้ เพื่อทำการสัมภาษณ์ เรื่อง รูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ โดยมีการบันทึกเสียง บันทึกภาพ และการบันทึกย่อระหว่างการสัมภาษณ์

5) ดำเนินการจัดทำรายงานสรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก เรื่อง รูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ มาสรุปรวบรวมประเด็นสำคัญและทำการตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการตีความ หลังจากนั้นจึงทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อจำแนกตีความข้อมูล (Interpretation) การเปรียบเทียบข้อมูล (Constant Comparison) การสังเคราะห์ข้อมูล (Data Synthesis) และสรุปตามวัตถุประสงค์และนำเสนอข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ซึ่งใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่ต่างกันออกไป

(Methodological Triangulation) โดยเปลี่ยนแปลงที่เป็นบุคคล เวลา หรือสถานที่ที่ให้ข้อมูล และเป็นการตรวจสอบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน (Data Triangulation) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ตรวจสอบข้อมูลสามเฝ้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการพิสูจน์การใช้ความหลากหลายของแหล่งข้อมูลทั้งในเชิงเวลา สถานที่ และบุคคล และพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ได้มาถูกต้องหรือไม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับความจริงมากที่สุด ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องโดยการเปรียบเทียบจากแหล่งข้อมูลหลายๆ แหล่ง ได้แก่ ผู้รับผิดชอบสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยสื่อต่างๆ ดังนี้ สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และสื่อภาพยนตร์ ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำข้อมูลในประเด็นเดียวกันที่ได้จากการสัมภาษณ์แต่ละรายมาเทียบเคียงว่ามีความคล้ายคลึงและไปในทางทิศเดียวกันหรือไม่

2) ตรวจสอบสามเฝ้าด้านวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) เป็นการเปรียบเทียบจากการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายๆ วิธี การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเรื่องรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ ส่วนใหญ่ที่สำคัญเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ การทบทวนและวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ การจดบันทึก และบันทึกเสียง เพื่อยืนยันข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก และการรวบรวมจากเอกสาร

3) ตรวจสอบสามเฝ้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) เป็นการยืนยันข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎี โดยผู้วิจัยได้บูรณาการแนวความคิด ทฤษฎีหลายๆ ชุด ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ (Model) และแนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัว (Adaptation Model) และแนวคิดเกี่ยวกับสื่อสารมวลชนท้องถิ่น และแนวคิดเกี่ยวกับสื่อออนไลน์ ที่เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย ทำให้สามารถมองแนวทางรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ได้หลายมุมมอง เปรียบเสมือนการมองภาพจากแว่นหลายประเภท เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้รับการตรวจสอบความถูกต้องจากคณะอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งแต่ละท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่จะช่วยตรวจสอบและให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี

3.1.2 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 20 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครพนม จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดเลย จังหวัดสกลนคร จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู

จังหวัดอุดรธานี จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดอำนาจเจริญ โดยมีประชากรรวมทั้งสิ้น 21,826,920 คน (สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง. 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการแจกแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการแจกแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 20 จังหวัด จำนวน 21,826,920 คน โดยคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (นราศรี ไววนิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศักดิ์. 2552) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตร } n &= \frac{N}{1 + Ne^2} \\ \text{เมื่อ } n &= \text{ขนาดกลุ่มตัวอย่าง} \\ N &= \text{ขนาดของประชากรทั้งหมด} \\ e &= \text{ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างที่ระดับ 0.05} \\ n &= \frac{21,826,920}{1 + 21,826,920 (0.05)^2} \\ &= 399.99 \end{aligned}$$

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้มีประชากรจำนวนมากและมีการกระจายของประชากรมาก กลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่ โดยทั่วไปขนาดของกลุ่มตัวอย่างยิ่งมากขึ้น ความถูกต้องแม่นยำก็ยิ่งมากขึ้น ค่าประมาณจากกลุ่มตัวอย่างก็ยิ่งมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดตัวอย่างและเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง เป็นจำนวน 2 เท่าจากจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้ คือ 800 ตัวอย่าง

1.3 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม วิธีการเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามของงานวิจัยนี้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 800 ตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 2 เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 20 จังหวัด ที่ยินดีให้ความร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 3 เลือกสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability sampling) ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างโดยแยกประชากร

ออกเป็นกลุ่มประชากรย่อยๆ หรือแบ่งเป็นชั้นภูมิก่อน โดยหน่วยประชากรในแต่ละชั้นภูมิจะมีลักษณะเหมือนกัน (homogenous) ในการวิจัยครั้งนี้แบ่ง 20 ชั้นภูมิ ตามจำนวนจังหวัดที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากร ดังข้อมูลปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 สัดส่วนจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

จังหวัด	จำนวนประชากร (คน)	หาสัดส่วน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
กาฬสินธุ์	975,570	$\frac{975,570}{21,826,920} \times 800 = 35.757$	36
ขอนแก่น	1,790,863	$\frac{1,790,863}{21,826,920} \times 800 = 65.639$	66
ชัยภูมิ	1,122,265	$\frac{1,122,265}{21,826,920} \times 800 = 41.133$	41
นครพนม	717,040	$\frac{717,040}{21,826,920} \times 800 = 26.281$	26
นครราชสีมา	2,634,154	$\frac{2,634,154}{21,826,920} \times 800 = 96.547$	97
บึงกาฬ	421,995	$\frac{421,995}{21,826,920} \times 800 = 15.467$	15
บุรีรัมย์	1,579,805	$\frac{1,579,805}{21,826,920} \times 800 = 57.903$	58
มหาสารคาม	948,310	$\frac{948,310}{21,826,920} \times 800 = 34.757$	35
มุกดาหาร	351,484	$\frac{351,484}{21,826,920} \times 800 = 12.883$	13
ยโสธร	533,394	$\frac{533,394}{21,826,920} \times 800 = 19.550$	20
ร้อยเอ็ด	1,296,013	$\frac{1,296,013}{21,826,920} \times 800 = 47.501$	48
เลย	638,732	$\frac{638,732}{21,826,920} \times 800 = 23.411$	23
ศรีสะเกษ	1,457,556	$\frac{1,457,556}{21,826,920} \times 800 = 53.422$	53
สกลนคร	1,146,286	$\frac{1,146,286}{21,826,920} \times 800 = 42.014$	42
สุรินทร์	1,376,230	$\frac{1,376,230}{21,826,920} \times 800 = 50.442$	50
หนองคาย	516,843	$\frac{516,843}{21,826,920} \times 800 = 18.943$	19
หนองบัวลำภู	509,001	$\frac{509,001}{21,826,920} \times 800 = 18.656$	19
อำนาจเจริญ	376,350	$\frac{376,350}{21,826,920} \times 800 = 13.794$	14
อุดรธานี	1,566,510	$\frac{1,566,510}{21,826,920} \times 800 = 57.416$	57
อุบลราชธานี	1,868,519	$\frac{1,868,519}{21,826,920} \times 800 = 68.485$	68
รวม	21,826,920		800

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากหนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามงานวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สร้างคำถามเพื่อใช้ในงานวิจัยให้ครอบคลุมตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา เพื่อเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลงานวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ให้ครอบคลุมทั้งในด้านโครงสร้าง เนื้อหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย และภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมและให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของอาจารย์ที่ปรึกษา
4. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ได้ทำการแก้ไข ปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ จากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน รายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา อาชีพ และจังหวัดที่อาศัยอยู่ แบบสอบถามมีรูปแบบปลายปิด (Close - Ended Question) เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในชีวิตประจำวัน ประกอบด้วย การรับข้อมูลข่าวสารประเภทต่างๆ ใช้สื่อออนไลน์ผ่านช่องทางใด รับสื่อออนไลน์ผ่านเครื่องมือใด ใช้สื่อออนไลน์ในการทำกิจกรรมประเภทใด ระยะเวลาในการใช้สื่อออนไลน์/ครั้ง ความถี่ในการใช้สื่อออนไลน์/วัน การแชร์ข้อมูลข่าวสาร ความถี่ในการแชร์ข้อมูลข่าวสาร ประเภทของข้อมูลข่าวสารที่แชร์ การรับชมสื่อออนไลน์ที่เป็นช่องของท้องถิ่น และเหตุผลในการเลือกชมสื่อออนไลน์ช่องท้องถิ่น แบบสอบถามมีรูปแบบปลายปิด (Close - Ended Question) เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นการเสนอแนะข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามแบบปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระโดยเขียนเป็นความเรียงแบบพรรณนา

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เมื่อสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดและทฤษฎี การศึกษาผลงานที่เกี่ยวข้องเสร็จแล้วนำไปตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เป็นขั้นตอนหลังจากการสร้างเครื่องมือเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นเพื่อความถูกต้อง ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบเครื่องมือ (สุวิมล ติรกันนท์. 2543 : 50) ตามขั้นตอน ดังนี้

1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา รูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ความเหมาะสมด้านภาษา (Wording) ความสมบูรณ์ของคำชี้แจง และความเหมาะสมของการใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม เมื่อรับเครื่องมือกลับคืนจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำข้อแก้ไขทั้งหมดมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะ และเพื่อให้เนื้อหาทุกข้อครอบคลุมข้อมูลที่ต้องการตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา โดยคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยมีสูตรการการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum r}{n}$$

เมื่อ IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาในข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum r$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

n คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

แปลความหมายของคะแนน ดังนี้

+1 ข้อคำถามวัดได้ตามวัตถุประสงค์การวิจัย

0 ข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย

-1 ข้อคำถามวัดไม่ได้ เพราะไม่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

การเลือกข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัยด้วยค่า IOC โดยใช้เกณฑ์ค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 สามารถนำคำถามไปใช้ได้ สำหรับค่าที่น้อยกว่า 0.5 นำมาปรับปรุงหรือตัดออกไปตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบสอบถามมีค่า IOC ทั้งหมด = 0.85 ถือว่าคำถามใช้ได้ ผู้วิจัยได้

ดำเนินการสรุปจัดทำคำถามสำหรับแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยมี 5 ท่าน ดังนี้

- (1) ผศ.ดร.ประภาส นวลเนตร นักวิชาการอิสระ
อดีตอาจารย์ประจำคณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- (2) รองศาสตราจารย์ ดร.เกศินี ประทุมสุวรรณ
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- (3) ดร.โศภษา เอี่ยมโอภาส
ผู้อำนวยการหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- (4) ผศ.ดร.เสกสรรค์ สายสีสด
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี
- (5) ผศ.ดร.กุลธิดา ภูมิเหล่าแจ้ง รองผู้อำนวยการสำนักบริการวิชาการ
อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2) การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

การวิเคราะห์ทดสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้งเพื่อความสมบูรณ์ก่อนนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (α -Coefficient) (กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ, ไกรชิต สุตะเมื่อง, เฉลิมพร เย็นเยือก และเรวดี อันนันนับ, 2552) ทำการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม น้อยกว่า 0.60 ถือว่า ใช้ไม่ได้ (Poor) 0.70 ยอมรับได้ (Acceptable) มากกว่า 0.80 ดี (Good) (Sekaran and Bougie, 2010) โดยการวิจัยครั้งนี้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.731 ถือว่าแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้วิจัยสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไปได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่ในการเก็บข้อมูลมีขนาดใหญ่ และมีจำนวนจังหวัดที่ต้องทำการเก็บข้อมูล จำนวน 20 จังหวัด ของพื้นที่

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำการเก็บข้อมูลจากประชาชนที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) ประชาชนที่ใช้สื่อออนไลน์ 2) ประชาชนที่รับข้อมูลข่าวสารจากสื่อมวลชนท้องถิ่นเป็นประจำ ทำการเก็บแบบสอบถามตามสัดส่วนของประชากรแต่ละจังหวัด รวมทั้งสิ้น 800 ตัวอย่าง ขั้นตอนในการเก็บแบบสอบถาม ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ และขออนุญาต ผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูล
- 2) คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ประกาศแต่งตั้งผู้ช่วยวิจัย ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 20 จังหวัด โดยมีผู้วิจัยเป็นหัวหน้าการวิจัยประจำจังหวัดทุกจังหวัด
- 3) ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้บริหารองค์กรปกครองท้องถิ่นในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อนัดวัน และเวลาที่เหมาะสมกลุ่มตัวอย่าง ในการลงพื้นที่ เก็บข้อมูลแบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องแบบสอบถาม ทุกฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติพื้นฐาน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ในชีวิตประจำวัน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

- 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบการปรับตัวของสื่อมวลชนท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพื่อเข้าสู่สังคมออนไลน์ จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติวิเคราะห์ (Analytical Statistics) ได้แก่ การทดสอบ t – test for Independent Samples เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประชากร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประชากรที่เป็นอิสระต่อกัน ตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และใช้การทดสอบ LSD (Least Significant Difference) เพื่อเปรียบเทียบรายคู่ เมื่อการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวน มีความแตกต่างกัน อย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ